

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
szoborral, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetét szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknel árkedezmény.

Európa öklei

— ápr. 5.

A nagyhatalmak közül többen ráparancsoltak a montenegrói királyra, hogy szüntesse be Skutari d'Albánia bombázását. Mert elsősorban kérdés, hogy be bírja-e a várat venni, másodsorban, ha beveszi is, úgy sem marad az övé, mert az Albániáé lesz. A montenegrói király azonban akadékoskodik. Neki Skutari kell mindenáron, ha már annyi vért és pénzt pazarolt rá. Tényleg Novibazárban aránylag könnyű győzelmeket arattak a junákok, mert ott nem volt más ellenállás, csak a csekély számú török katonaság, az is erődítetlen városokban. Szinte akadálytalanul hatoltak Skutariig, de ott meg kellett állniuk. Már nemcsak a katonaságot találták maguk ellen, hanem az albán népet is. Az albánokat szintén a délszlávok közé szokás sorozni, de nem azok sem fajilag, sem nyelvileg, vallásuk szerint pedig vagy mohamedánok, vagy római katolikusok. Ezeknek a szirtjén megtörték a montenegrói fegyverek.

Most fantasztikus hírek kelnek szárnyra. Azt mondják, hogy összedől a montenegrói trón, ha nem lesz az övé Skutari, mert, amely erre a háborúra mindenét feltette, elkergeti akkor a dinasz-

tiát. A másik hír azt mondja, hogy a nép már is el van keseredve a Petrovics—Nyegoszok iránt és szeretne Szerbiával egyesülni a Karagyorgyevicsek uralma alatt.

Ezeket a híreket sem lehet ellenőrizni, mint annyi mást. Hogy kacsa-e, nem kacsa-e, azt nem tudni, de hogy a fölreépítési helyük Belgrád, az bizonyos. Most nincsen a két főváros között nyílt harc, de a titkos féltékenykedés azért nagyon erős. A nyílt harcokban, a kis dinasztiai küzdeléseiben a montenegrói politikai menekültek mindig Belgrádban, a belgrádi hasonló sorsuak mindig Cetinijében találtak oltalmat. A régi parázs most is meg van a hamu alatt s akármilyen eredmény lesz is rájuk nézve a mostani balkáni háborúnak, ez az üszök tovább fog parázsalni, mert van, aki szítja az egyik oldalról is s a másiktól is. Sőt a helyzet élesebb lesz, mint ezelőtt. Mert eddig, akár török uralom, akár osztrák-magyar megszállás alatt közöttük feküdtek a novibazári földek, amelyek közt gazdasági munkára alkalmas területek bőven vannak, csak legyen, aki dolgozzon. E területeken most már szomszédokká fognak válni s ezek a területek az állandó határvilongások és verekedések forrásai lesznek.

És Montenegro nem akar lemondani Skutarirol, amelyet egyébként eddig elfoglalni sem

birt. Nem csoda, ha a nép türelmét vesztett és zugolódik a majd félesztendő eredménytelen ostrom miatt. A nép megszokta, hogy győzhetetlennek tartsa magát: megközelíthetetlen hegyei között mindig megvédte a függetlenségét, most csalódottan azt látja, hogy a hegyei közül kimenve, nem sokra tud haladni. Természetes, hogy a vezetőséget okolja érte. Elkeseredése is érthető, mert rendkívül sokat vesztett. Nála a kis veszteség százalékarányai is igen nagyra nőnek, mert az egész ország népessége csak annyi, mint Kassa lakossága négyszer véve. Hát nekik most minden kell, föld kell, vár kell, adóztatható nép kell s a nagyhatalmak azt mondják neki, hogy nem kapsz semmit. Ebbe bajos neki beleegyezni.

Erdekes, hogy mit szól mindehhez a harmadik szövetséges, a bolgár. A Bulgária című félhivatalos újság azt mondja, hogy ha Konstantinápolyt illetőleg a bolgár győzelmes hadaknak is meg kellett hátrálni Európa ökle előtt, akkor a montenegrói királynak is meg kell az előtt hátrálnia.

Csak hogy nem akar s itt a bökkenő. S az is kérdés, hogy az Európa öklének nevezett fogalomban benne van-e az orosz ökö is. Aligha. Oroszország magatartása ma megint kétséges s akik a balkáni háborútól a keleti kérdés megoldását s megszüntetését re-

mélték, alighanem sajnosan csalódní fognak. A jó isten tudja csak, hogy mi lesz már ezzel a vén Európával. Mindenfelől a fegyveres csörömpölés zaja hallatszik. A világbéke ábrándjának végkép befellegzett. Németországban majdnem egy millióra emelték a hadsereg békelelétszámát s egy milliárdnyi hadiköltséget vetettek ki. Franciaországban a napokban törölték a kétéves katonai szolgálatot s újra felemelték azt három évre. Mint látnivaló, Európa öklei éppen nem egységes erők, hanem inkább egymást akarják bokszolni. A népek egymás támadására készülődnek s ha megkérded a népben az egyedet, hogy miért? hát egyik sem tudja megmondani, hogy miért. De az bizonyos, hogy Nikita tudja, hogy ez az ököl egymást fenyegeti. Azért mert a maga semmiségében szembezállni egész Európával. A nagyhatalmakkal, amelyek Nikitát csak azért fenyegetik, hogy egymásra csaphassanak.

— ápr. 5.

Áhírek a főispán lemondásáról.

Egyes ellenzéki lapok, — mint már annyiszor, — újabban is a főispán lemondásáról szóló híreket közölnek. Ez az eljárás nem más, mint a közönség megtévesztésére szánt ellenzéki trükk, amelylyel szemben kijelentjük, hogy a főispán lemondásáról szóló hírek valótlanok és minden alapot nélkülöznek.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Tűz.

Az idő már jól belenyúlt a késő éjszakába, mégis csupán félálomban hevertem ágyamon, mikor hirtelen tompa, szakadozott hangot hallottam. Utána a másikat. Ez is tompa, nehéz és rövid volt. Aztán égő fájdalomokat éreztem a fejemben. Mintha sulyos, megolvadt ólomsepppek hullottak volna rá, melyek befuródtak agyvelőmbé. És egyre gyorsabban, sürgősebben hallottam, amint mély hangon valaki torkaszakadtából üvöltö: Bam! Bam! Bam!

Figyelni kezdtem. A padló alól jön — úgy rémlett — ez az irtóztató hang: Bam! Bam!

Kinyitottam szememet. A hang egyre erősebben, de egyre távolabbról zúgott. Körülnéztem. Szobámba sötétség ült, ablakaim csukva. Figyeltem és egyszerre tisztában voltam a dologgal: a szomszéd falu ég, azért szól a vészharang. Elszaladtam.

Azt sem tudom, mikor öltözködtem fel, nem értem, miért nem szól-

tam a házbelieknek. Nem voltak-e ott? Elrohantak már s engem itt feledtek? Nem tudom. Talán ők nem törődtek velem, talán én nem törődtem ö velük. Nem tudom.

A kongás egyre rémesebb lett. Tompán, kegyetlenül bugott, mintha óriási nagy tömeg hullott volna le a földre. Én futottam...

Vörös volt az ég és ennek fényétől nem látszottak a csillagok.

Futottam. Mikor házunknak vészszókerítéséhez értem, kétségbeesve néztem körül. Mintha vérrel öntözték volna a hársfák kerek leveleit s ez a vérharmat megfagyott volna rajtuk. Zizegő, rejtelmes susogásokat elnyelte a vészharang zúgása, mely egyre sürgetőbben kongatta: Bam! Bam! Bam!

Keresztül futottam friss-szántású földeken és fejem fölött apró tűzszikrák kovályogtak. Elöttem volt az égő falu. Emberek, állatok együvé csoportosulva, tétlenül, kétségbeesve. Terébélyes és karcsú fáknak sorai meggett a lánghullámok szilaj, vad dühvel csaptak le a forró földre. Aztán tüzes lángoszlopokat, szikrákat kergettek fel az ég felé, amely visszahullva, minden lehető elsepert izzó mélyébe.

Fülem zúgott, szívem pedig szinte

hallhatóan vert. De mindezt tuharsogta a harangzúgás, amelyben annyi lázas kétségbeesés volt, mintha nem is rézharang ütése lett volna, hanem a fájdalomában haláltusáját vívó föld óriási szívének kétségbeesett dobbanása.

Bam! Bam! Bam!

Egyre hangzott a hűvös, rémes éjszakában s alig volt hihető, hogy ez az esdeklő, üvöltő hang a falu szerény és máskor oly egyszerű, nyugodt, szelíd kis tornyából jön. Futottam...

Es megbotlottam. A száraz rögök, melyekre támaszkodtam, porrá máltak kezem alatt. Gyorsan felemelkedtem és tovább szaladtam. A tűz diadalmasan világított előttem. Már hallottam az épületfáknak recsegését és pattogását, melyeket felfaltak a lángok.

Hallottam az embereknek különféle kiáltásait, amely egybeolvadt és a szörnyű zürzavarból csak a kétségbeesés hangja volt kivehető, mely belemarkolt szívembe. Mikor kicsi időre elesenededtem a lángok rettenetes sistergése, asszonysikoly hangzott fel és a megriadt állatok üvöltése.

Futottam... és utamat megállí-

totta egy kákával benőtt mocsár. Belegázoltam. A víz eleintén térdig, aztán mellemig ért és én éreztem, mint készül az izzap engemet magába szivni, aztán hirtelen visszafordultam. Tul a mocsáron a tűz már egészen közelben dühöngött és égő csóvákat dobált a felhők felé. A kákával és sással övezett nagy mocsár vakító fényben tükrözött vissza ezt a világító színvegyületet s a harang pedig, mintha hívogatólag kongott volna felem:

— Jöjj! Jöjj!

De nem bírtam szabadulni a mocsárból. Ide-oda topogtam a ragadós izzapban s amint a víz felé hajoltam, egy ember tekintett felem és ahogy néztem a fényes világítástól eltorzított arcát, össze-vissza kuszált haját, nem bírtam magamat felismerni.

— Istenem, istenem! — kiáltottam s mintha bele akarnék kapaszkodni valamibe, előrenyújtottam mind a két kezem. A harang pedig egyre zúgott. Hangja egymásra torlódtott minden rendszer nélkül, aztán elhalt és ismét belekezdett, hogy újra elhaljon. Istenem! Istenem!... Ujra a víz felé hajoltam és... az én tükröképem mellett egy hosszú kísértetet pillantottam meg, melynek em-

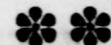

Tavaszi cipőújdonságok

urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban

FÖLDES FERENCZ cipőáruházában

Sátoraljaujhely, Fótér.

a legdivatosabb formákban és a legizlésesebb kivitelben megérkeztek

a Kossuth-szobor mellett.

Egy igazi vivmány

Törvényjavaslat
a ma-gyar ágyugyárról.

— ápr. 5.

A legközelebb összeülő képviselőház napirendjére egy olyan törvényjavaslat kerül, amelyet talán a szövetkezettek sem mernek kereplővel fogadni. Legfeljebb irigy, kaján szemmel sandít rá, mert hogy ezt a törvényjavaslatot éppen a Lukács-kormány terjeszti az országgyűlés elé.

Arról van szó, hogy a magyar kormány Magyarország területén egy magyaránnyu ágyugyárat létesít. Ez a gyár ötezer munkásnak fog egyszerre kenyeret adni. Ötezer munkásembernek és hozzátartozóinak életfenntartása biztosítva van. Ez a szociális értéke a törvényjavaslatnak, a melyből bizonyára hamarosan szentesített törvény lesz.

A nemzeti munkapárt felvett a programjába minden nehéz kérdést és lassanként lépésről-lépésre megoldott és megold minden ilyen nehéz kérdést. Már most ennek az ágyugyár létesítésének nagyhorderejű, szociális értékén kívül van valamelyes politikai jelentősége is. Amíg a koalíciós kormány mindent kikapasolt, kitért a kényes kérdések elől, addig most ez a merész kérdés is meg van oldva. Magyarország területén magyar ágyugyár lett — ötezer munkással!... Ez az első magyar ágyugyár 1848 óta, amikor Gábor Aron öntötte Székelyföldön a templomok harangjaiból az utolsó magyar ágyukat. A történelem kereké, ime, visszafelé is fordul. Megint kezdünk magyar ágyukat gyártani. És már van magyar tűzértség is. Honvédtűzértség. Ezt is megcsinálta a Lukács-kormány. A magyar honvédtűzértségnek magyar ágyukat önt a magyar ágyugyár.

Lépésről-lépésre a kilences program apránként valóra válik. Ugy, ahogyan Tisza István gróf gondolta már 10—12 évvel ezelőtt.

Ne ábrándos, tartalmatlan vivmányok legyenek állami életünk céljai, hanem megvalósítható, reális követelések, amiket aztán okkal-móddal el is lehet érni, mint ahogyan, ime, most el is tudtuk érni, hogy az újonnan felállított magyar honvédtűzértség mellé magyar ágyugyárat létesítsenek.

beri ábrázata volt. Megrémültem.

És mellettem egy ember állt, némán meresztve szemeit a tűzbe.

— Ki az? — kiáltottam megrémülve. Arca fakó volt és véres. Ől-tőzéke paraszthoz illő. Mikor jött? Itt volt előttem már?

— Ki vagy? — kérdeztem. — Ég — szólt kis idő múlva, de nem fordította hozzám szemét, mely túlnagynak és üvegesnek látszott a tűz világánál.

— Az arcod véres. Ki vagy, mondd? — kérdeztem újra. De ő nem figyelt reám, csak mintha magának ismételné, mondta:

— Ég! Minden ég!
Aztán tovább bámulta a tüzet és felnevetett.

— Szeretnék a tulpatra menni. Nem tudod, hogy juthatnék át? — kérdeztem és eltávolodtam tőle, mert őrlünek hittem.

— Óhó! hohó! — kiáltotta és ismét felnevetett. A harang e percben elhallgatott, csak a tűz recsegett hangosan. A lángok megvilágították a csendes templomtornyot, mely most nagyobbak tűnt fel, mint máskor. Most újra kongani kezdett vadul, fenyegetőleg s én izgatottan járkáltam

Epizódok

a 34. gyalogezred történetéből.

Írta: Dr. Kossuth János.

— ápr. 5.

Az I. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő 34. gyalogezred nevezetes ünnepre készül. Nemsokára huszonöt éve lesz annak ugyanis, hogy II. Vilmos császár és király, atyja halála után, az ezred tulajdonosságát tisztelettel meg. Nehogy pedig egymást kövesse az ünnepség, elmaradt ezidén az évenként február 3-án tartatni szokott, a königsbergi híres rohamra emlékeztető ünnepély is. Csodálkozunk azon egyébként, hogy miért éppen a königsbergi roham évfordulóját szokta az ezred megünnepelni, amikor Európa összes csatáit aratta a dicsőséget közel kétszázadon át, köztük nagyobbakat is mint a königsbergi. Valószínű, hogy a szövetséges Németországgal való együttműködés emlékéért szokott az évenkénti ünnepség megtartatni. Mi is elmondunk egyet-mást az ezred történetéből, ahogy eszünkbe jut.

Az ezred alapítása (1733) némileg a kuruc tradíciókkal áll kapcsolatban, miután Vetési Kékényesdy László, II. Rákóczi Ferenc vitéz brigadéros a állította azt fel a mondott évben IV. Károly császártól (III. Károly magyar királytól) nyert pátenst alapján. Sasfészek volt a bölcseje is! A lefolyt 180 év alatt egyetlen ezrednek sem csapolták meg annyiszor a vérét, mint a 34-ikét. Résztvett a monarchia minden hadjáratában, kivéve az okkupációt, amelyhez könynyebbség okáért a déli hadtestek adták a harcos kontingenst. Mindenik hadjáratban dicsőséget aratott. Szuronyrohamának vagy puskatusainak semmiféle nemzet katonája nem volt képes ellentállani, noha verekedett spanyolokkal, olaszokkal, franciákkal, törökökkel, poroszokkal, oroszokkal, dánokkal. Mendolét házról-házra, utcáról-utára vivott elkeseredett, gyilkos szuronyharc után foglalták el a zuávoktól (1839) is kényszerítették a rendetlen futásra. Pedig a zuávok azok voltak, akik két évvel azelőtt a Malakoff torony bevételénél bravuroztak a muszkákkal szemben. Rosberitzet (1866) még a gyűtőpuskák poroszok sem voltak képesek velük

a parton. A vörös levegőben, mintha hívó szót hallottam volna.

— Jövök! Jövök! — feleltem azonnal.

De nem mentem. A furesza ember énekelni kezdett s a harangot utánozta: — Bam! Bam!

— Hallgass — könyörögtem. — Hallgass el!

Nevetett és fejét rázta. Üveges, nagy szemében visszatükröződött a tűz. Most tisztára láttam, hogy őrlült és jobban féltem tőle, mint a tüztől. Ő pedig folyton nevetett és fejét rázta. Megfordultam, hogy elfussak tőle. De alig ugorhattam pár lépést a moscsár mentén, már mellettem volt. Ruhája lobogott a szélben és kacagása tébolyító volt.

Tovább futottam. Ő mellettem. És így rohantunk a harangongás rémes zenéje mellett, cél nélkül. És talán mögöttünk egész nagy tömeg futott, kétségbeesve, cél nélkül, reménytelenül. És árnyékunk rávetődött a kétségbeesés utjára, amelyek az emberi életben vége nincs...

Andrejew Leonid.

szemben megtartani. Az asperni döntő rohamban is elől jártak. A 34 esek gránátos zászlóalja volt az agyemántú abban a nevezetes ütközetben is, amely a francia hadsereg ércén a megtörést okozó karcólást ejtette. A csata egyik későbbi fázisában Károly főherceg maga is megszokallotta a véresapolást és vissza parancsolta őket egy megerősített védelmi pont ellen megkezdett rohamból.

Az epizód, amelyet itt elmondandók vagyunk 1793-ban, május 23-án történt, a véres, dicsőséges naerwindeni csata után, amidőn a hollandi, angol és hannoverai segédsapatok megérkezése után Koburg herceg elhatározta a franciákat valenciennesi hadállásukban támadni meg.

Valenciennesből délre, mintegy 4 kilométer távolságra fekszik Famars község, amelyet a franciák föld-sáncokkal erősítettek meg. A támadást Valenciennesre csak ama sáncok elfoglalása után lehetett a siker reményességével megkísérteni, miért is a főparancsnok a sáncok ellen való rohamot rendelte el. A 34. ezred gránátos batallionja, élén a rendkívül vitéz és ügyes Ippi Bydeskuthy Zsigmond őrnaggyal kérte a kitüntést, hogy ők lehessenek elsők a rohamoszlop élén, amely kérés természetesen teljesített is.

Május 23-án kora reggel indult el a gránátos zászlóalj, amelynek legénysége közt az árok betömésére 400 köteg rőzse osztatott ki. Ezeknek azonban a gránátosok semmi hasznát sem vehették. Egy darabig csak cipelték ugyan, de miután nagyon nehezek voltak és akadályozták a menetelést, eldobálták.

A reggeli párazatban sikerült a zászlóaljnak az árokhoz közel jutni anélkül, hogy az ellenség észrevette volna. A gránátosok egy lövés nélkül ugráltak be a három öles mellé árokba, amelynek Escarpján szuronyaikkal rögtönöztek fejárót s hideg vassal támadtak az őrségre. A franciák késő kapkodtak kartácsaik után s így azokkal kevés kárt tehettek a rohamoszlopban. Bydeskuthy őrnagy dacára, hogy egy kartács szilánk a fején sebesítette meg, elől járt gránátosai élén, akik kemény küzdelembe szálltak az őrséggel, amelynek vége a franciák leveretése volt. 10 tiszt, 140 ember fogságba esett, egy zászló, 7 ágyú és 10 lőszeres kocsis esett zsákmányul.

A Famars és Aulnoy sáncok aztán egymásután estek el s a szövetségesek támadását Valenciennes ellen siker koronázta.

Az ezred történetirója csodálkozással említi, hogy a zászlóalj annyi vitézsége jutalmául csak egyetlen vitézségi aranyéremmel jutalmaztatott meg, amelyet Bokody József közvitéz kapott. — A császár különben a zászlóalj tisztjeinek három havi fizetést, a legénységnek egy havi szoldot utalványoztatott ki azzal, hogy a rohamban harképtelenné vált legénység élte fogytáig megtartja a zászlóalját.

Érdekes és jellemző különben a zászlóalj kitüntetésének a további története is. A legénység számára 90 vitézségi ezüstérem ajánlatot fel. Junius 11-én Bydeskuthy őrnagy azt a kérelmet terjesztette elő Clerfai tábornagnak, hogy a vitézségi érmek helyett tüntessék ki a zászlóaljt akként, hogy az aranyéremjelet a zászlóra tűzhessék. Ez lévén ugyanis a legmegfelelőbb elismerése és kitüntetése az efele vakmerő és szerencsésen végződött rohamért az egész zászlóaljnak.

Clerfai tábornok készségesen tolmácsolta a kérelmet Koburg herceg tábornagy előtt, de megjegyezte, hogy ha a zászlóalj kérése teljesítették, akkor ő hasonló kitüntetést kér a Russeau és Württemberg-féle zászlóaljak

számára is, amelyek szinte részvételt a rohamban, de csak a 34-es zászlóalj benyomulása után.

Ugyátszik, hogy a magyar katonának soványan mérték az elismerést s nagyon valószínű, hogy Clerfai azt köztölt csombókot a subogóra, hogy az ne csattanhasson. Mert Koburg herceg következően választott az előterjesztésre: „Bármennyire méltányolom is a bravuros zászlóalj dicsőségét, de egyszerre több ilyen magas kitüntetés nagyon leszállítaná azoknak az értékét, különben — úgy mond — a döntés öfelségén áll.” Jól lehet később Clerfai, — ugyátszik restelte a dolgot, — külön is kiemelve azt a rendkívüli próbáját a lelkesedésnek és vitézségnek, amelyet a zászlóalja tanusított, újra kérte a zászló kitüntetését, az mégis elmaradt.

Bydeskuthy őrnagy azonban méltó jutalmát vette hősiességének. A Mária-Therézia renddel diszítettett fel s bárói rangra emeltetett. Később gyors emelkedésben, amire az akkori idő nagyon kedvezett s amire az a rendkívüli vitéz és tehetséges katona teljesen reá is szolgált, tábornokkáig lépett elő s 6 évvel később a 34-esek szuronyrohamát vezetve halt hősi halált. Ugyátszik, öntlen ember volt, mert a Bydeskuthyak bárói ágáról semmit nem tudunk.

Sajátságos játéka a véletlennek, hogy az ezred történetében többször találkozunk epizódokkal amelyek jóformán ismétlődések voltak. A famarsi rohamhoz például teljesen hasonló volt az, amelyet 1849-ben az ezred egy zászlóalja, — a magyar hadsereg kötelékében — egy Komáromhoz közeli osztrák sáncmű rohammal való elfoglalásával véghez hitt, a vitéz Kne-zich Károly ezredes vezénylete alatt. Itt is egy lövés nélkül közelítették meg a sáncot, amelynek őrszeme, — meghallva a zajt, — az elől „halt wer da” kiáltással fogadta őket. Az osztrák őrszem még egyszer megismételte a felhívást mire Varga 34-es őrmester, — türelmét vesztve, — olyasmit kiáltott fel, ami a szegény cserépár edes mamájával állott kapcsolatban. Ez a semmi esetre sem „for-schriftmässig” válasz az őrség fellármázását vonta maga után. Amde mire az első sortüz eldőrdült, a hangos határa fakadt zászlóalj már a sáncon volt, ahol, — dacára az osztrák legénység hősiesség ellentállásának, be is fészkelte magát. Másnap elkeseredett küzdelem folyt a sáncért, amit alig-hogy nem sikerült a császáriaknak visszafoglalniok, de megérkezve a segítség a magyarok végleg urai maradtak a védműnek.

Hasonlag kétszer fordult elő az ezred történetében az is, hogy egy teljes zászlóalj esett áldozatul az ellenséges lovasság rohamának. Mindkét esetben menetelés közben lepettek meg, mielőtt négyeszet formálhattak volna. Az első eset Caslaunál történt az osztrák örökösödési háborúban, ahol a huszárok a kegyetlenül szorongatott porosz lovasságot ugyszólván neki kergették a 34 es zászlóaljnak, akik teljesen szétszórattak, nagyrészkük elgázoltatott s levágotott.

A második, — az elsőhöz teljesen hasonló, — eset Babilnánál történt, ahol is a veszített csata után az ezred egyik zászlóalja fedezte a visszavonulást. Itt is hátba támadták őket a Karg dragonosok, s miután lehetetlenség volt carrét formálniok az egész zászlóalj szétveretett. Széll őrnagy is elesett, 150 legény halva maradt, a többi — nagyrészkük sebesülten — fogságba esett.

Volt még egy harmadik affairjük is a lovassággal, amely csak a véletlennek köszönhető, hogy szintén katasztrófával nem végződött. Az meg plane unicum volt a maga nemében Mikor a Königrázi csata után a csekély létszámra leolvadt ezred me-

netelt Olm...
ben porosz
Itt sikerült
négyeszetet
soraiában a
kával álltak
előtt egy n
tott nekik
robbantotta
tiszték nem
etséggel eg
végzetes let
csak a leg
lelki ébersé
a lovasroh
roszok em
fellépése u
rencsere a
(33-ik) ezr
egy nagyo
a porosz
szaverte.
Igy ke
amibe nem

Szétf

Az ujhely

me

a bü
Dezs
dotta

Összeo

Széle
megnyug
aljaújhely
tározata,
mindenke
embernek
emelt sul
nyilvánít
litalta.

A tö
zolja lap
elfoglalt
tanulási
nyomban
zetükne
a hirtelé
azonnal
az illeté
A magy
az, hogy
nem tai
lást a s
merült
len aká
jelenik
jelentés
ben elj
gyobb
tálják
gen, ak
tiszta s
lamók
ismeret
hogy a
ben té

A
hető v
az ügy
Dezső
Még u
ügy s
pos vé
amikor
tették,
benjár
legutót
főváros
minde

A
hető v
az ügy
Dezső
Még u
ügy s
pos vé
amikor
tették,
benjár
legutót
főváros
minde

Az Első Magyar Részvény Serfőződe sörkülönlegessége a

TAVASZI részvény sör.

már kapható minden jobb fűszer- és csemege-üzletben, vendéglő és kávéházban

Hordó- és palacksör főraktár: **Bettelheim Márton SATORALJAUJHELYBEN**

Egy igazi vivmány

Törvényjavaslat
a magyar ágyugyárról.

— ápr. 5.

A legközelebb összeülő képviselőház napirendjére egy olyan törvényjavaslat kerül, amelyet talán a szövetkezettek sem mernek kereplővel fogadni. Legfeljebb irigy, kaján szemmel sandít rá, mert hogy ezt a törvényjavaslatot éppen a Lukács-kormány terjeszti az országgyűlés elé.

Arról van szó, hogy a magyar kormány Magyarországi területén egy magyarországi ágyugyárat létesít, a gyár ötezer munkásnak fog egy szerezte kenyert adni. Ötezer munkásembernek és hozzátartozóinak életfenntartása biztosítva van. Ez a szociális értéke a törvényjavaslatnak, a melyből bizonyára hamarosan szentesített törvény lesz.

A nemzeti munkapárt felvett a programjába minden nehéz kérdést és lassanként lépésről-lépésre megoldott és megold minden ilyen nehéz kérdést. Már most ennek az ágyugyár létesítésének nagyhorderejű, szociális értékén kívül van valamelyes politikai jelentősége is. Amíg a koalíciós kormány mindent kikapcsolt, kitért a kényes kérdések elől, addig most ez a merész kérdés is meg van oldva. Magyarországi területén magyar ágyugyár lett — ötezer munkással!... Ez az első magyar ágyugyár 1848 óta, amikor Gábor Aron öntötte Székelyföldön a templomok harangjaiból az utolsó magyar ágyukat. A történelem kereké, ime, visszafelé is fordul. Megint kezdünk magyar ágyukat gyártani. És már van magyar tüzéség is. Honvédtüzéség. Ezt is megcsinálja a Lukács-kormány. A magyar honvédtüzéségnek magyar ágyukat önt a magyar ágyugyár.

Lépésről-lépésre a kilences program apránként valóra válik. Ugy, ahogyan Tisza István gróf gondolta már 10—12 évvel ezelőtt.

Ne ábrándos, tartalmatlan vivmányok legyenek állami életünk céljai, hanem megvalósítható, reális követelések, amiket aztán okkal-móddal el is lehet érni, mint ahogyan, ime, most el is tudtuk érni, hogy az újonnan felállított magyar honvédtüzéség mellé magyar ágyugyárat létesítsenek.

beri ábrázata volt. Megrémültem.

És mellettem egy ember állt, némán meresztve szemét a tűzbe.

— Ki az? — kiáltottam megrémülve. Arca fakó volt és véres. Öltözéke paraszthoz illő. Mikor jött? Itt volt előttem már?

— Ki vagy? — kérdeztem. — Ég — szölt kis idő múlva, de nem fordította hozzám szemét, mely tulnagynak és üvegesnek látszott a tűz világlánál.

— Az arcod véres. Ki vagy, mondd? — kérdeztem újra. De ő nem figyelt reám, csak mintha magának ismételné, mondta:

— Ég! Minden ég!

Aztán tovább bámulta a tüzet és felnevetett.

— Szeretnék a tulpatra menni. Nem tudod, hogy juthatnék át? — kérdeztem és eltávolodtam tőle, mert őrlütnék hittem.

— Óhó! hohó! — kiáltotta és ismét felnevetett. A harang e percben elhallgatott, csak a tűz recsegett hangosan. A lángok megvilágították a csendes templomtornyot, mely most nagyobbak tűnt fel, mint máskor. Most újra kongani kezdett vadul, fenyegetőleg s én izgatottan járkáltam

Epizódok

a 34. gyalogezred történetéből.

Írta: Dr. Kossuth János.

— ápr. 5.

Az I. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő 34. gyalogezred nevezetes ünnepre készül. Nemsokára huszonöt éve lesz annak ugyanis, hogy II. Vilmos császár és király, atyja halála után, az ezred tulajdonosságát tiszteltetett meg. Nehogy pedig egymást kövesse az ünnepség, elmaradt ezidén az évenként február 3-án tartatni szokott, a königsbergi híres rohamra emlékeztető ünnepély is. Csodálkozunk azon egyébként, hogy miért éppen a königsbergi roham évfordulóját szokta az ezred megünnepelni, amikor Európa összes csatáterein aratta a dicsőséget közel kétszázadon át, köztük nagyobbakat is mint a königsbergi. Valószínű, hogy a szövetséges Németországgal való együttműködés emlékéért szokott az évenkénti ünnepség megtartatni. Mi is elmondunk egyet-mást az ezred történetéből, ahogy eszünkbe jut.

Az ezred alapítása (1733) némileg a kuruc tradíciókkal áll kapcsolatban, miután Vetési Kőkényesdy László, II. Rákóczi Ferenc vitéz brigádőre állította azt fel a mondott évben IV. Károly császártól (III. Károly magyar királytól) nyert pátenst alappján. Sasfészek volt a bölesője is! A lefolyt 180 év alatt egyetlen ezrednek sem csapolták meg annyiszor a vérért, mint a 34-ikét. Résztvett a monarchia minden hadjáratában, kivéve az okkupációt, amelyhez könynyebbség okáért a déli hadtestek adták a harcos kontingenst. Mindenik hadjáratban dicsőséget aratott. Szuronyrohamának vagy puskatásainak semmiféle nemzet katonája nem volt képes ellentállani, noha verekedett spanyolokkal, olaszokkal, franciákkal, törökökkel, poroszokkal, oroszokkal, dánokkal. Mendolét házról-házra, utcáról-utcaira vivott elkeseredett, gyilkos szuronyharc után foglalták el a zuávoktól (1859) s kényszerítették a rendetlen futásra. Pedig a zuávok azok voltak, akik két évvel azelőtt a Malakoff torony bevételénél bravuroztak a muszkákkal szemben. Rosberitzet (1866) még a gyűtőpuskák poroszkok sem voltak képesek velük

a parton. A vörös levegőben, mintha hívó szót hallottam volna.

— Jövök! Jövök! — feleltem azonnal.

De nem mentem. A furcsa ember énekelni kezdett s a harangot utánozta: — Bam! Bam!

— Hallgass — könyörögtem. — Hallgass el!

Nevetett és fejét rázta. Üveges, nagy szemében visszatükröződött a tűz. Most tisztára láttam, hogy őrlült és jobban féltem tőle, mint a tüztől. Ő pedig folyton nevetett és fejét rázta. Megfordultam, hogy elfussak tőle. De alig ugorhattam pár lépést a molesztés mentén, már mellettem volt. Ruhája lobogott a szélben és kacagása tébolyító volt.

Tovább futottam. Ő mellettem. És így rohantunk a harangkongás rémes zenéje mellett, cél nélkül. És talán mögöttünk egész nagy tömeg futott, kétségbeesve, cél nélkül, reménytelenül. És árnyékunk rávetődött a kétségbeesés útjára, amelynek az emberi életben vége nincs...

Andrejew Leonid.

szemben megtartani. Az asperni döntő rohamban is elől jártak. A 34 esek gránátos zászlóalja volt az agyemánt tő abban a nevezetes ütközetben is, amely a francia hadsereg ércén a megtörést okozó karcólást ejtette. A csata egyik későbbi fázisában Károly főherceg maga is megsokallotta a véresapolást és vissza parancsolta őket egy megerősített védelmi pont ellen megkezdett rohamból.

Az epizód, amelyet itt elmondandók vagyunk 1793-ban, május 23-án történt, a véres, dicsőséges naerwindeni csata után, amidőn a hollandi, angol és hannoverai segédsapatok megérkezése után Koburg herceg elhatározta a franciákat valenciennesi hadállásukban támadni meg.

Valenciennesből délre, mintegy 4 kilométer távolságra fekszik Farnars község, amelyet a franciák föld-sáncokkal erősítettek meg. A támadást Valenciennesre csak ama sáncok elfoglalása után lehetett a siker reményességével megkísérteni, miért is a főparancsnok a sáncok ellen való rohamot rendelte el. A 34. ezred gránátos batallionja, élén a rendkívül vitéz és ügyes Ippi Bydeskuthy Zsigmond őrnaggyal kérte a kitüntést, hogy ők lehessenek elsők a rohamoszlop élén, amely kérés természetesen teljesített is.

Május 23-án kora reggel indult el a gránátos zászlóal, amelynek legénysége közt az árok betömésére 400 köteg rőzse osztatott ki. Ezeknek azonban a gránátosok semmi hasznát sem vehették. Egy darabig csak cipelték ugyan, de miután nagyon nehezek voltak és akadályozták a menetelést, eldobálták.

A reggeli párázatban sikerült a zászlóaljának az árokhoz közel jutni anélkül, hogy az ellenség észrevette volna. A gránátosok egy lövés nélkül ugráltak be a három öles mély árokba, amelynek Escarpján szuronyakkal rögtönöztek fejárót s hideg vassal támadtak az őrségre. A franciák késő kapkodtak karcácsaik után s így azokkal kevés kárt tehettek a rohamoszlopban. Bydeskuthy őrnagy dacára, hogy egy karcács szilánk a fején sebesítette meg, elől járt gránátosai élén, akik kemény küzdelemben szálltak az őrséggel, amelynek vége a franciák leveretése volt. 10 tiszt, 140 ember fogságba esett, egy zászló, 7 ágyú és 10 löszeres kocsis esett zsákmányul.

A Farnars és Aulnoy sáncok aztán egymásután estek el s a szövetségesek támadását Valenciennes ellen siker koronázta.

Az ezred történetirója csodálkozással említi, hogy a zászlóalj annyi vitézsége jutalmául csak egyetlen vitézségi aranyéremmel jutalmaztatott meg, amelyet Bokody József közvitéz kapott. — A császár különben a zászlóalj tisztjeinek három havi fizetést, a legénységnek egy havi szoldot utalványoztatott ki azzal, hogy a rohamban harcélteleg vált legénység élte fogyaték megtartja a zászlóalját.

Érdekes és jellemző különben a zászlóalj kitüntetésének a további története is. A legénység számára 90 vitézségi ezüstérem ajánlatot tett. Junius 11-én Bydeskuthy őrnagy azt a kérelmet terjesztette elő Clerfai tábornagnak, hogy a vitézségi érmek helyett tüntessék ki a zászlóaljt akként, hogy az aranyéremjelet a zászlóra tűzhessék. Ez lévén ugyanis a legmegfelelőbb elismerése és kitüntetése az éfélé vakmerő és szerencsésen végződött rohamért az egész zászlóaljának.

Clerfai tábornok készségesen támogatolta a kérelmet Koburg herceg tábornagy előtt, de megjegyezte, hogy ha a zászlóalj kérése teljesített, akkor ő hasonló kitüntetést kér a Russeau és Württemberg-féle zászlóaljak

számára is, amelyek szinte részvétel a rohamban, de csak a 34-es zászlóalj benyomulása után.

Ugyátszik, hogy a magyar katonának soványan mérték az elismerést s nagyon valószínű, hogy Clerfai aztért kötött csombókot a subogóra, hogy az ne csattanhasson. Mert Koburg herceg következően válaszolt az előterjesztésre: „Bármennyire méltányolom is a bravuros zászlóalj dicsőségét, de egyszerre több ilyen magas kitüntetés nagyon leszállítaná azoknak az értékét, különben — ugymond — a döntés öfelségén áll.” Jóllehet később Clerfai, — ugyátszik restelte a dolgot, — külön is kiemelve azt a rendkívüli próbáját a lelkesedésnek és vitézségnek, amelyet a zászlóalja tanusított, újra kérte a zászló kitüntetését, az mégis elmaradt.

Bydeskuthy őrnagy azonban méltó jutalmát vette hősiességének. A Maria-Therézia renddel díszítettett fel s bárói rangra emeltetett. Később gyors emelkedésben, amire az akkori idő nagyon kedvezett s amire az a rendkívüli vitéz és tehetséges katona teljesen reá is szolgált, tábornokságig lépett elő s 6 évvel később a 34-esek szuronyrohamát vezetve halt hősi halált. Ugyátszik nőtlen ember volt, mert a Bydeskuthyak bárói ágáról semmit nem tudunk.

Sajátságos játéka a véletlennek, hogy az ezred történetében többször találkozzunk epizódokkal amelyek jóformán ismétlődések voltak. A famarsi rohamhoz például teljesen hasonló volt az, amelyet 1849-ben az ezred egy zászlóalja, — a magyar hadsereg kötelékében — egy Komáromhoz közeli osztrák sáncmű rohammal való elfoglalásával véghez hitt, a vitéz Kne-zich Károly ezredes vezénylete alatt. Itt is egy lövés nélkül közlekedtek meg a sáncot, amelynek őrszeme, — meghallva a zajt, — az elől „halt wer da” kiáltással fogadta őket. Az osztrák őrszem még egyszer megismételte a felhívást mire Varga 34-es őrmester, — türelmét veszítve, — olyasmit kiáltott fel, ami a szegény cseres-pár édes mamájával állott kapcsolatban. Ez a semmi esetre sem „for-schriftmässig” válasz az őrség fellámázását vont maga után. Amde mire az első sortüz eldőrdült, a hangos határa fakadt zászlóalj már a sáncon volt, ahol, — dacára az osztrák legénység hősiesség ellentállásának, be is fészkelte magát. Másnap elkeseredett küzdelem folyt a sáncért, amit alig-hogy nem sikerült a császáriaknak visszafoglalniok, de megérkezve a segítség a magyarok végleg urai maradtak a védműnek.

Hasonlag kétszer fordult elő az ezred történetében az is, hogy egy teljes zászlóalj esett áldozatul az ellen-séges lovasság rohamának. Mindkét esetben menetelés közben lepettek meg, mielőtt négyyszöglet formálhattak volna. Az első eset Caslaunál történt az osztrák örökösödési háborúban, ahol a huszások a kegyetlenül szorongatott porosz lovasságot ugyszól-ván neki kergették a 34 es zászlóal-jnak, akik teljesen szétszórtaknak, nagy-részüek elgázoltatott s levágotott.

A második, — az elsőhöz teljesen hasonló, — eset Bábólnánál történt, ahol is a veszített csata után az ezred egyik zászlóalja fedezte a visszavonulást. Itt is hátra támadták őket a Karg dragonyosok, s miután lehetetlenség volt carrét formálniok az egész zászlóalj szétveretett. Széll őrnagy is elesett, 150 legény halva maradt, a többi — nagyrészüek sebesülten — fogságba esett.

Volt még egy harmadik affairjünk is a lovassággal, amely csak a véletlennek köszönhető, hogy szintén katasztrófával nem végződött. Az meg-plane unicum volt a maga nemében Mikor a Königrázi csata után a csekély létszámra leolvadt ezred me-

netelt Olmúben porosz Itt sikerült négyyszöglet sorában a kával álltak előtt egy ny tott nekik robbantotta tiszték nem etséggel eg végzetes le csak a legu lelki ébersé a lovasroh roszok em fellépése u rencsére a (33-ik) ezr egy nagyo a porosz a szaverte.

Szétf

Az ujhely

me

a bü

Dez

dott

Össze

Széle

megnyug

aljaújhely

tározata,

mindenk

embernek

emelt sul

nyilvánít

litalta.

A tö

zolja lap

elfoglalt

tanulási

nyombat

zetünkne

a hirtel

azonnal

az illeté

A magy

az, hogy

nem tal

lást a s

merült

len aká

jenlik

jelentés

ben elj

gyobb

tálják e

gen, ak

tiszta s

landók

ismeret

hogy a

ben té

A

hető v

az ügy

Dezső

Még u

ügy s

pos vé

amikor

tették,

benjár

legutó

főváro

minde

Az Első Magyar Részvény Serfőződe sörkülönlegessége a

TAVASZI részvény sör.

már kapható minden jobb fűszer- és csemege-üzletben, vendéglő és kávéházban

Hordó- és palacksör főraktár: **Bettelheim Márton SÁTORALJAUJHELYBEN**

netelt Olmütz felé, Rokitnicz közelében poros lovasság rohanta meg őket. Itt sikerült ugyan még kellő időben négyoszóget formálniok, amelynek első soraiban a tisztek is szuronyos puskával álltak be, amde röviddel a roham előtt egy nyáj megvadult sertés ronrott nekik olyan erővel, hogy szétrobbantotta a négyoszóget, amelyet a tisztek nem voltak képesek kellő sietséggel egybeállítani. A roham itt is végzetes lett volna, mert a gyalogság csak a legnagyobb rendben és teljes lelki éberséggel volt képes védekezni a lovasroham ellen, amiről itt, a porosok eme váratlan szövetségük fellépése után szó sem lehetett. Szerencsére a közelben volt a Gyulay (33-ik) ezred egyik zászlóaljja, amely egy nagyon hatásos sortűzzel fogadta a poros lovasságot és véresen visszaverte.

Igy kerültek a 34-esek „disznóba”, amibe nem volt köszönet.

Szétfoslott vádak.

Az ujhelyi törvényszék vádtaácsa

megszüntette

a bűnvádi eljárást dr. Grosz Dezső és társai ellen; kimondotta, hogy büntetlenül nem történt.

Összeomlott a kártyavár.

— ápr. 5.

Széles körökben kelt osztatlan megnyugvást, meglepedést a sátoraljaujhelyi törvényszék csütörtöki határozata, mellyel társadalmunk három, mindenkor kifogástalan, korrekt uri embernek ismert tagját az ellenük emelt súlyos vádakban ártatlanoknak nyilvánította s őket fényesen rehabilitálta.

A törvényszék szava, amidőn igazolja lapunknak ez ügyben kezdettől elfoglalt álláspontját, egyben értékes tanulságot is szolgál. Mi annak idején nyomban kifejezést adtunk abbéli nézetünknek, hogy a legnagyobb hiba a hirtelen felszínre dobott vádak azonnal késpénznek venni, mielőtt az illetékes fórum nem nyilatkozott. A magyar közéletnek egyik betegsége az, hogy nálunk a nagy közönség nem tanusit kellő higgadt megfontolást a szereplő egyéniségek ellen felmerült vádakkal s mihelyt bárki ellen akárcsak egy hírlapi „leleplezés” jelenik meg, de pláne ha bűnvádi feljelentés történik s ennek következtében eljárás indul, rögtön a legnagyobb mohósággal felkapják, pertraktálják ezeket, sőt mindig akadnak elegendő, akik a feljelentést már mindjárt tiszta színigazságnak tekintik s hajlandók, — a tények legesekevényebb ismerete nélkül, — akár esküt is tenni, hogy az illető a vádbeli cselekményben tényleg bűnös.

A jelen esetben különösen érezhető volt ez a társadalmi ferdeség, az ügy egyik szereplőjének, dr. Grosz Dezsőnek exponált helyzete révén. Még ugyaszólván embrióban volt az ügy s róla akkor még senkinek alapos véleményét formálni nem lehetett, amikor már hatalmas cikkek ismertették, mint valami szörnyű nagy, főbenjáró dolgot s jellemző, hogy most legutóbb is, alig 2—3 hete, az egyik fővárosi boulevard-lap — A Nap — minden apropos nélkül megint fel-

melegítette az egész feljelentést, még pedig ugyancsak tendenciózus, ferde beállításban.

A bíróság döntése most egy csapással semmivé zuzta a vádak kártyavárát s igazán óhajtható volna, bárha ebből az esetből is minél többen tanulnának meg, hogy a hasonló odiosus ügyekben, ha nem is a jogerős döntésig, de legalább addig függeszszék fel ítéletüket, amíg az illetékes fórum az első szót kimondja; hiszen amint láthatjuk, igen gyakran megtörténik, hogy már ez az első szó teljes mértékben elégtételt ad megvádolt, meghurcolt emberek reputációjának.

Magát az esetet, minthogy annak idején tárgyilagossá tudósítást közöltünk róla s minthogy a zempléni közönség amugyis élénk érdeklődéssel kísérte s így annak minden mozzanata élénk emlékezetben áll, ezuttal feleslegesnek tartjuk ismételni. A vizsgálat rendkívül nagy bizonyítási anyagot ölelt fel s az ügy minden részletére minuciózus gondnal kiterjeszkedett. A hatalmas bizonyítási anyag beszerzése után csütörtökön ült össze a vádtanács, melynek elnöke Fornszek Béla kuriai bíró, az ujhelyi törvényszék elnöke volt, tagjai: Fejes Ernő és Eperjesy Ferencz törvényszéki bírák. A vádhatóság képviselőjében Török Géza kir. ügyész volt jelen. Öv. Radnai Farkasné, kinek ökrei állítólag a hitelezők elől elrejtették, dr. Fried Lajos, dr. Grosz Dezsőt dr. Reichard Salamon, dr. Fuchs Emil dr. Holló Andor és Klein Jenőt dr. Szirmay István képviselték.

A tárgyalás — természetesen zárt ülésben — egész napon át tartott. Este 7 óra tájban hirdette ki Fornszek Béla elnök a vádtaács határozatát, mely valamennyi terhelttel szemben megszünteti a bűnvádi eljárást. A határozat a Bprts. 264. §-ának 1. pontján nyugszik, vagyis a Bíróság büntetlenül hiányában szüntette meg az eljárást. Megállapította a vádtaács, hogy a terhelt cselekményében hiányzik a Btk. 386. §-ának, — amellyel vádolva voltak, — lényeges kritériuma, mert Radnainé hitelezői, akiknek végrehajtáshoz lett volna joguk, az ő fenmaradt vagyonában fedezetet nyertek. Arueltitkolásról tehát már ezért sem lehet szó.

A törvényszék határozatát igazi megnyugvással fogadják mindazok, akiket annak idején megdöbbentett az említett feddhetetlen életű férfiakal szemben emelt súlyos vád.

A kassai borkóstoló.

Felhívás a hegyaljai szőlőbirtokosokhoz

Május 1-ig kell jelentkezni.

— ápr. 5.

A kassai borkóstoló ügyében a vármegyei szőlészeti és borászati szakosztály vezetősége a következő felhívást bocsátotta ki: A Magyar Gazdaszövetség ez idejű nagygyűlését a nyár folyamán — július közepe táján — Kassán fogja megtartani, melyen az eddigi tapasztalatok után itélve az ország különböző vidékéről több ezer gazda fog részt venni.

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya azon elvből kiindulva, hogy borait, az ország ezen kiváló specialitását minél szélesebb körben megismertesse, azok tisztaságáról, valódiságáról a közönséget meggyőződtesse és borainak kelendőségét, minél nagyobb számu megrendelését előmozdítsa és elősegítse, elhatározta, hogy a Magyar Gazdaszövetség által felvett eszmét magáévé téve, a nagygyűlés alkalmából Kassán borkóstolót

rendez, és pedig lehetőleg a nagygyűlés helyiségében avagy előcsarnokában, amely t. i. az érdeklődés, fogasztás és megrendelés eszközlése és biztosítása szempontjából a legalkalmasabb volna.

A borkóstolóra csakis a szín, jelleg és minőség tekintetében teljesen kifogástalan szamorodni és asszu bork fogadtnak el s mert a csinos külső és kiállítás már magában véve is a legjobb ajánló levél: szükségesnek tartjuk kiemelni, hogy azon csakis kifogástalanul palackozott, lepecsételt és csinosan vignettázott bormintákat állítunk ki, amelyeket t. i. a helyszínen működő jury felülvizsgálva és felülbírálva ilyeneknek elismer.

Előzetes tájékoztást szerzendők a kiállítandó anyag minőségéről és mennyiségéről: tisztelettel felkérjük a Tokaj-Hegyalja tisztelt szőlőbirtokosságát, hogy a borkóstolóra szánt szamorodni és asszu boraikat palackonként feltüntetve a Gazd. Egyesület titkári hivatalának legkésőbb f. évi május 1-ig bejelenteni sziveskedjenek, hogy a kiállítás rendezési és előkészítő munkálatai ehhez mérten foganatosíthatók legyenek. A jelentkező résztvevők a bejelentett anyag mikori szállítására annak idején külön fognak felhivatni.

Célszerűség szempontjából kérjük a termelőt, az évjáratot, az eladásra szánt készletet és árt a palackok vignettáján feltüntetni, hogy a megrendelők tájékozva legyenek ezek felől.

Május 1-én tul érkezendő bejelentések figyelmen kívül hagyatnak.

Hazafias üdvözléssel:

Berzevicsy Béla, Thuránszky László, e. titkár. szakosztályi elnök.

Három nyilatkozat.

Mi történt Sárospatak közgyűlésén?

— ápr. 5.

A Felsőmagyarországi Hírlap legutóbbi számában hosszabb cikk jelent meg, mely Végh Bertalannak Sárospatak község képviselőtestületében Meczner Gyula főispán diszpolgárrá választása iránt tett indítványáról szólt. Hogy ez a cikk mennyiben felelt meg a valóságnak, azt legjobban igazolja a válaszul hozzánk beküldött három nyilatkozat, melyeket minden kommentár nélkül itt közlünk s melyekből mindenki láthatja az igazságot és megalkothatja a maga véleményét a Fm. Hírlap és cikkíróinak igazmondásáról.

I.

Válasz

Molnár Viktor és Meczner Gyula sárospataki diszpolgársága" című cikkre.

Midőn Sárospatak város 1913. évi március 26-iki közgyűlésében ifj. Molnár Viktor diszpolgársága iránt beadott indítvány a képviselőtestület közgyűlésében felolvastott, — legelső szóltam ezen indítványhoz, — hogy a jelen politikai viszonyok között nem tartom helyesnek ezen indítvány megtételét, de ha már megtétt, elfogadom, elfogadásra ajánlom azon indítványom kapcsán, hogy mivel a már 30 év óta huzódó sárospataki kir. járásbíróóság létesítése kérdésében más férfiak is tevékenyen közreműködtek és Sárospatak közönségének örök háláját és elismerését kiérdemelték, válassza meg a közgyűlés az általam megnevezett férfiakat is és azok között Meczner

Gyulát is Sárospatak város diszpolgárává.

A Felsőmagyarországi Hírlap cikkezze azt a valótlan közleményt kockáztatja meg, hogy dr. Kiss Sándor felszólalása folytán jelzett indítványomat visszavontam.

Határozottan kijelentem, hogy indítványomat sem vissza nem vontam, sem a közgyűlés azt szavazással el nem döntötte.

Hogy dr. Kiss Sándor miket mondott: ahoz nekem semmi közöm s nem is hihetem, hogy a neki imputált kifejezéseket úgy és aként mondotta volna, amint a közlemény feltünteti; mert lehetetlennek tartom, hogy a képviselőtestület elnöksége azt elhallgatta volna, de magam sem tértem volna afelett egyszerűen napirendre.

Kelt Sárospatak, 1913. ápr. 3.

Végh Bertalan.

II.

Nyilatkozat.

Alulírott vezetőjegyző igazolja, hogy Sárospatak város 1913. évi március hó 26 napján megtartott képviselőtestületi közgyűlésében, ifj. Dr. Molnár Viktor diszpolgársága ügyében beadott indítvány tárgyalásakor Végh Bertalan képviselőtestületi tag, az általa tett azon indítványt, hogy a sárospataki kir. járásbíróóság létesítése körül érdemet szerzett más férfiakat így Meczner Gyulát is — hálája és elismerése jeléül a képviselőtestület Sárospatak város diszpolgárává válassza, az indítványozó — Meczner Gyula diszpolgárrá választása iránt tett indítványát vissza nem vonta, sem a közgyűlés abban szavazással nem döntött.

Sárospatak, 1913. április 4 én.

Róz Jenő, vezető jegyző.

III.

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy a Sárospatak nagyközség képviselőtestületének 1913. március 26-án tartott ülésén a Végh Bertalan által bejelentett indítvány ellen tartott felszólalásomban Meczner Gyula főispán urat egyéni tisztességében nem sértettem és nem is szándékoztam sérteni, csupán a képviselőtestület előtt megfordult egyik elutasított kérvényének történetével támogattam egyébként politikai irányzatú felszólalásomat.

Sárospatak, 1913. április 4 én.

Dr. Kiss Sándor.

HIREK.

Az első fecskopár. Még csak a hó 24-én lesz Szent György napja s már a fecskék előreküldött szállásainálói megérkeztek. Ma reggel a város fölött vidám csicseregéssel csapongott egy pár fecske, a tavaszi napsugarakban fűzőzte zománcos szárnyait. Aztán, kipihegni a nagy ut fádalmait, leszállottak a telefonvezetékre s meglegedetten tollászodtak, mint akik már helyben vannak. Pár nap mulva már többen lesznek s újra benépesül az elhagyott fészkek. Itt a tavasz. Minden jel arra mutat, hogy most már egész teljességével beköszöntött az oly nehezen várt kikelet verőfényes ragyogásával, jóleső melegével. A fák, bokrok kizöldültek s estéknél a cserebogár, sárga cserebogár is ott repdes a fakadó lombok körül.

KOZMETIKAI arc szépitő intézet

Sátoraljaujhely, Petőfi-utca 14. szám

az „Elite” fényirda udvarában.

Arc massage, arc gőzölés, arc vibráció, villannyal arc szőr eltávolítás, szeplő és májfolt és mindennemű szépség hibák eltávolítása stb.

Amerikai módszer!

— **Andrássy Dénes gróf végrendelete.** A lapokban azon téves közlés jelent meg, mintha gróf Andrássy Dénes végrendeleténél bárminő hiba vagy szabálytalanság forogna fen. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Dókus Gyula vármegyei alispánhoz, aki eziránt hitelesen van tájékozva. Az alispán ur szíves volt a következő információt nyújtani:

— Az agg gróf 77 éves korában 1912. évben egész terjedelmében sajátkezűleg írta Planeggen (Bajorország) két egyenlő példányban végrendeletét. Azokat utóbb Münchenben 2—2 tanu által záradékoltatva az egyik eredeti példányt Münchenben a másik eredeti példányt Rozsnyón tette le a kir. közjegyzőnél letétbe. Mindkét végrendelet Rozsnyón ki lett hirdetve s azonos szövegűnek s külalakra nézve is kifogástalannak találtatott. Ez a tény és igazság.

— **Ref. lelkesegyesületi közgyűlés.** Mint röviden jeleztük már, a felső-zempl. egyházmegyei lelkesegyesülete évi rendes közgyűlését f. hó 28-án Sátoraljaujhelyben a ref. egyház tanácstermében fogja megtartani. A közgyűlés délelőtt 9 órakor veszi kezdetét rövid istentisztelettel, melyen Horkay Lajos kiskisrélyi lelkész imádkozik. A közgyűlés előtt az intézőbizottság tart ülést fél 9 órakor ugyanazon helyiségben. A közgyűlés főbb tárgyai:

A belmisszió ügye. Előadó Bőszörményi Sándor homonnai lelkész. Gondolatok a belmisszió körébe tartozó felolvasásokról. Előadó Hutka József elnök. Véleményes javaslat az egyházközség vagyonleltári iverk elkészítéséről. Előadó Virág József lasztoméri lelkész. Hubay Bertalan ujlaki lelkész bemutatja Péter Mihály papi dolgozatait. Hogyan predikáljunk falusi gyülekezeteinkhez? Előadó Máthé Miklós kizsari lelkész. Végül, ha az időből kifutja, Péter Mihály egy rövid részletet olvas fel: A gálszécsi ref. egyház története c. művéből.

— **Promováció.** Dr. Braun Bélát, városunk szülöttét, a budapesti központi munkásbetegsegélyező pénztár bőr- és vérbajosztályának segédorvosát a budapesti egyetemen ma avatták orvostudorrá.

— **Bizalmas rendelet a királyi ügyészségekhez.** Bizalmas rendelet ment szét az igazságügyminiszteriumból a kir. ügyészségekhez. A rendelet a kamatról szól, amelyet a felperesek számitanak fel váltó- és más perekben. Azt mondja az igazságügyminiszter, hogy nem kell eljárás indítani az uszora miatt, ha a kamatot tizenhat százalékban számítják is fel. A pénz nagyon drága és az eddig hivatalos (nyolc százalékos) kamat ma már csak a legendás idők képzetében él.

— **Tartalékosok jönnek, tartalékosok mennek.** Legközelebb szabadsgólni fogják az 1909, 1910. és 1911. évi póttartalékosokat és az 1909. évi korosztályú tartalékosokat, de helyükbe fiatalabb korosztályú tartalékosokat hívnak be, akiknek szolgálattétele azonban nem alapul a véderőtörvény 46. §-án csupán rendes fegyvergyakorlatra vonulnak be.

— **Az ujhelyi ipari tanfolyam befejezése.** A sátoraljaujhelyi ipari továbbképző tanfolyam vasárnap délelőtt 10 órakor nyer befejezést a városi tanácstermében. Ugyanott az építőipari és cipészipari szakrajz kiállítását megtekinthető. Az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Eltűnt leány.** Gajdusek Antal helybeli kőműves 15 éves Berta nevű leánya tegnap délután Apponyi utca 38. szám alatt lévő lakásukról eltűnt s bár az esetet azonnal bejelentették a rendőrségen, mindaddig a legszorosabb nyomozás sem tudott eredményre vezetni. A leányt tegnap délután 4 és 5 óra között egy lakásukhoz közel levő boltba küldték fekete túllt vásárolni s ez idő óta nem tért haza; szemtanuk állítása szerint a Szerencs felé délután 5 órakor induló vonatra látták egy vasuti alkalmazott kíséretében felszállani. — Az eltűnt fiatal leány személyleírása a következő: közepmagas termetű, fekete szemű, barna hajú és szemöldökű, arca a szeme fölött erősen szeplős. Eltűnésekor lila pettyes fehér bluzt, kék szoknyát, fekete hosszú kabátot és magas fekete cipőt viselt, hajadonfővel volt és egy fekete bársony ridikül volt nála. Félő, hogy a leány valami bünténynek, vagy csábításnak esett áldozatul. A legszelesebb körben nyomozzák.

— **Ismertető előadás a rk. olvasó körben.** A „Gondviselés” orsz. egyesületének budapesti kiküldöttje f. hó 6-án d. u. 4 órakor a sátoraljaujhelyi kath. olvasó kör termében ismertető előadást tart, melyre ezután is meghívja az érdeklődőket a Kör elnöksége.

— **A kivándorlás újabb eltiltása.** A belügyminiszter újabb rendeletet küldött Zempléni vármegyéhez, melyben egy évre a védköteles férfiszemélyeket újra eltiltja a kivándorlástól. Tévedések elkerülése végett a miniszter megjegyzi, hogy a fegyveres erő kötelekébe tartozó egyének közé tartoznak a népfőlkélok is, akik részére szintén megtiltotta az utlevelek kiadását. Védköteles személyeknek értendő azok, akik azon év január havában töltik be tizenhetedik életévüket amelyben kivándorolni akarnak. Aki ellenben szolgálati kötelezettség alatt nem áll s a hadsereg kötelekéből végleg elbocsátották, még ha népfőlkelő kötele is, kiadható részére az utlevél.

— **Körözött betörő.** Az ungvári rendőrség táviratilag értesítette az ujhelyi rendőrséget, hogy ott ismeretlen tettes másodikáról harmadikára virradó éjjel betörést követett el Katz Mózes ékszerésznél s nagymennyiségű ékszert lopott el. A gyanúsított közepmagas férfi, ki sötétkék ruhát és lakcsizmát viselt. A rendőrkapitány elrendelte a körözést.

— **A veronál.** A hivatalos lap közli a belügyminiszter rendeletét a veronál árusítása tárgyában. A rendelet szerint az utóbbi időben hazánk területén, de a külföldön is mindinkább szaporodnak a veronállal és a veronál összeköttetésekkel súlyos, sőt halálos mérgezők, melyek vagy vígyázatlanságból, vagy öngyilkossági szándékból is történnek. A nálunk előforduló mérgezők oka az hogy ez a különben nagybecsű altatószer a III. kiadású gyógyszerkönyv megszerkesztése után került fel s így gyógyszerkönyvből felvehető és a keresettel megjelölt szerek sorozatába beilleszthető még nem volt. Ennek az lett a következménye, hogy a gyógyszerárak nagy részében, sőt a droguistáknál is kézi eladásban mindenki megkaphatja. A nagyközönség egészségügyi érdekeinek kellő megóvása céljából szükséges, hogy e szer a hozzá nem értő laikusok által csupán orvosi rendeletre legyen használható, miert is az országos közegészségi tanácsnak e tárgyban kifejtett véleményét a miniszter magáévá téve, elrendeli, hogy a veronál, nemkülönben annak minden összeköttetéseként csak a gyógyszerárakban és csak orvosi rendeletre legyen kiszolgáltatható, vagyis ezen vegyület úgy kezelendő, mint a hivatalos keresztes gyógyszerek.

— **Öngyilkosság repülőgépen.** Az öngyilkosság terén is érvényesülnek a determinizmus logikai törvényei. A haladás új módozatokat ad mindennek s a fejlődés e természet törvényei alul nem vonhatják ki magukat az öngyilkosok sem. Az öngyilkosság elkövetésének módjaiban sokszor nagy-szerűen sötét formákat talál az ember, de ezek a módozatok sohasem a minél könnyebb halált, hanem inkább a halálkeresés ötletes változatait keresik. A napokban például Varsóban egy pilóta 200 méter magasban elállította a repülőgépet motorját s szédítő magasságból zuhant át a halálba. A másik öngyilkosjelölt pilóta már bizonyára nem fogja elállítani a motort, hanem fenn a legmagasabb magasságban repülőgépen föbelövi magát s aztán a gép zakatolhat vele tovább a végtelen kékségek alatt. Mindenesetre, egyelőre legalább is a pilóták számára új módot adott az öngyilkossághoz a repülőgép. Később majd a szimpla légi utasok is megengedhetik maguknak ezt az öngyilkossági gyönyörűséget.

— **Hamarabb lesz az önkéntesi vizsga.** Az önkéntesek eddig az önkéntesi év végén vizsgáztak. Az új véderőtörvény azonban úgy intézkedik, hogy az önkéntesek tisztvizsgája nyomban az önkéntesiskola befejezte után van. Az idén már az új rendnek megfelelően vizsgáznak az önkéntesek s így a vizsga még a jövő héten megkezdődik.

— **Hirtelen halál.** Tragikus módon halt meg tegnapelőtt este Kutas Ignác 37 éves borsodszentiváni illetőségű itteni máv. pályamunkás. Az állomási barakban diszkurált társaival, mikor egyszerre lefordult székéről és azonnal meghalt. A hatósági orvos szívizélhüvést állapított meg a halál okául.

— **Meglopták a korezmában.** Leba János vajdácskai cseléd feljelentést tett a rendőrségen, hogy a helybeli „Kékgalamb” korezmában leittatták s ittás állapotában ellopták tőle 180 koronát tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség nyomozást indított s már nyomában is van a tettesnek.

— **A „Hermes” heti jelentése.** A budapesti értéktőzsde legutóbbi hete is jóformán a teljes üzletelenség jegyében folyt le. A külpolitikai helyzet a tőzsdéi köröket a legnagyobb fokú tartózkodásra készítette, miután az az aggodalom merült fel, hogy Stkutari hovatarozandósága tekintetében az európai hatalmak között is nézeteltérések támadhatnak, ami külpolitikai helyzet rosszabbodását idézné elő. Politikailag a külföldi tőzsdék is pesszimistikusan ítélték meg a helyzetet, csak Berlinben volt átmenetileg nagyobb áremelkedés, ami azonban inkább a pénzpiac megkönnyebbülésére vezethető vissza. Nálunk a pénzpiacon lezideig nem mutatkozik említésreméltó javulás és így a tőzsdére ez a körülmény nem lehetett buzdító hatással.

— **Tettenért tolvajná.** Csütörtökön délelőtt tettenérte a rendőrség Tóth Zsófi rovtmultu edelényi illetőségű esavargónót, amint a Kun So máné Fő-utcai üzlete elé kiakasztott áruk közül egy gyermek ruhát elemelt. Letartóztatták.

— **Egy keveset használt 12-tős Winchester fegyver szerelvényeivel** s vagy 150 db sörétes tölténnyel, továbbá egy 9 mm. flobert puská és 6 mm. flobert pisztoly eladó. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

— **A lencseszemek különféle nagysága** folytán azt a lencsefajtát, amelylyel a Képes Hét 3000 koronás lencse-pályázatán a legnagyobb siker kilátásával bárki is részt vehet, a Képes Hét e heti számában lerajzolva találja az olvasó.

— **A legnagyobb gondot** minden anyának gyermeke helyes táplálása okozza. Emésztési zavarok — sajnos — nagyon gyakran fordulnak elő és épp e betegségtől kell a gyermeket helyes táplálás által megvédeni. De csakis egy teljesen megbízható, ezer és ezer családban a legjobb sikerrel alkalmazott táplálással, mint amilyen a Nestlé-féle gyermekliszt, tegyen kísérletet. Próbadoz és tanulságos könyvecske a gyermek ápolásáról díjtalanul kapható a Henri Nestlé cégnél, Wien, I., Biberstrasse 157.

— **T. Olvasóinkhoz.** A ki verszegénységéből eredő bajokban, sápkór, gyengeség, étvágytalanság, gyomor-bajban szenved, aki sovány, testileg fejletlen, aki gyermekeinek izmosodását kívánja, aki súlyos betegségen esett át, annak a Kriegner-féle Tokaji China Vasbor kell, mely az összes vaskészítmények között az első helyen áll és az orvosok is rendelik évtizedek óta. Üvege 3 kor. 20 fill. a gyógyszerárakban. Pósta szétküldés naponta utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Kriegner gyógyszerár Budapest, Kálvin tér.

— **Irnok kerestetik** jegyzői irodába. Napidíj 2 korona és szabad lakás. Cim a kiadóhivatalban.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

**Steckenpferd
liliumtejszappan**

Bergmann et Comp. Tetschen a/E.

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő-levéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fill. lért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézpolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

NYILT TÉR. *)

Miután személyesen nem bucsuzhattam, jó barátainknak, ismerőseimnek ezután mondom Isten hozza ott! Budapest, 1913. április hóban.

Dr. Kasztriner Árpád,
tb. kórházi főorvos.

*) Az e rovat alatt közlöttékért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

HIRDETÉSEK.

**BRÁDY-féle
Gyomor-cseppek**

czelött Máriacelli cseppek több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlen minden háztartásban. E cseppeknek utólréhetetlen jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, kólika, verszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg 1 kor. 60 fillér, kis üveg 90 fillér, 3 nagy üveg 5 korona 40 fillér, 3 nagy üveg 4 korona 80 fillér beküldése után küld franko.

Brády K. gyógyszerára
a „Magy. Királyhoz” BÉCS I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítunk vissza minden utánzatot.

Legújabb divatu kalapok,
nyakkendők, feleneműek, stb. uridivatcikkek legjobb minőségben

Szenes Lipót uridivat üzletében Sátoraljaujhelyben.

Tavaszi felöltők. — Férfi cipő különlegességek.

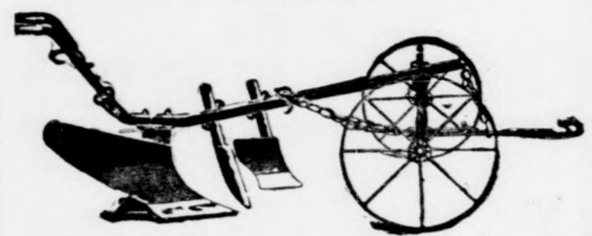

INGYEN ráfizetés nélkül becsérél öreg használt gramofon-
lemezeket **Wagner „HANGSZERKIRÁLY”** Budapest,
József-körút 15.
Árjegyzék ingyen! **Czímre ügyeljen!**

A világ elismert legjobb ekéi
az eredeti
„Bächer“-féle
egy és többvasu aczélekék, me-
lyek ekefejei törhetetlen tégely-
aczélből, kormánylapjai pánczél-
aczélből készülnek és feltűnő
kevés vonóerőt igényelnek.

Minden gazda saját érdekében
cselekszik ha a világhírű

BÄCHER-gyártmányt
vásárolja.

Árjegyzékkel szívesen szolgál:

Bächer Rudolf.

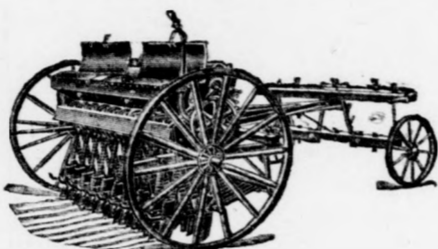
Csakis „MELICHÁR“-féle

„UNICUM DRILL”

vetőgépet vásároljon. Mielőtt
vetőgépszükségletét fedezné,
okvetlen kérdezze meg gaz-
datársai véleményét az **ere-
deti** Melichár gépek felől.

Ujdonság !! Az ezzel azo-
nos vetőszer-
kezetű és sortrágyázásra is
berendezett egyetemes

Imperator vetőgépek,
melyek minden más gyárt-
mányt felülmulnak.

Óvakodjon utánzatoktól!

Melichár Ferenc.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond**

Budapest, VI., Teréz-körút 26.

Állandó mezőgazdasági gépkiállítás.

A kirakatokban ki-
függasztett **OLLA**
tábláskák az Olla
terakot jelzik.
Kedvelt minőségek:
1203. sz. tucatja 6
kor. 1204. sz. super-
finom tucatja 8 kor.
Az „**OLLA**” több
mint 2000 orvos ál-
tal legmegbízhatóbb
nak van ajánlva.
501/k. - Kapható:
Ehler Gyula és
Widder Gyula
gyógyszertáiraikban s Hrabéczy Kálmán dro-
gériájában Sátoraljaujhely.

Üzlet átadás.

Sátoraljaujhelyben egy
jó forgalmu tőzsde családi
körülmények miatt átadó.

Cím: a kiadóhivatalban.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!
Ha Forhinnal permetez,
Rézkénporral poroz és
Bagollai öli a szőlőmolyt:

- I - szor** kevesebb a gond.
- II - szor** kevesebb a munka.
- III - szor** kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN**

FORHIN

Gyümölcskertészek

használnak saját érdekében **Californiai**
lét. a gyümölcsrovarok elleni védekezésre
rovarenyvet minden kártékony rovar lekö-
tésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony
rovarok elfogására. **Laurinát** a rovarok el-
leni védekezésre. **Lauril**
len nyári védekezésre. **Lauril Karbolíneumot** a rovarok elleni téli védekezésre.
oltóviaszt az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a zsenge virágok permetezésére,
Nicotin Quassiakivonatot falkolák permetezésére, **Topomort** mezeli egerek pusztí-
tására. **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekéről **kimerítő**
leírást és használati utasítást kérni, melyet **ingyen** és **bérmertve** küld az összes
érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
Budapest, VI., Váci-út 93/v,
valamint képviselője: **Führer Miksa és Fia Olaszliszka.**

307.1913. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósa mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sátoralja-
ujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet
végrehajtónak, Gelb Bertalan szécsudvari lakos
végrehajtást szenvedő elleni 160 K. tőkekövetelés
s jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaúj helyi
kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbírósa)
területén lévő, Szécsudvar község határában
fekvő, a szécsudvari 138. számú tjkönyvben I.
sor, 354-356. hr. sz. alatt felvett B/21. alatt
Gelb Bertalan nevén álló ingatlanra 1200 kor.
ezzenel megállapított kikiáltási árban;
a szécsudvari 218. számú tjkönyvben A. I.
1. sor 347-352. hr. sz. alatt felvett B/13. alatt
Gelb Bertalan nevén álló ingatlanra 144 korona
ezzenel megállapított kikiáltási árban az árverést
elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok
az 1913. évi április hó 22-ik napján délután
3 óraker Szécsudvar község házánál megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított ki-
kiáltási áron alul is eladami fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatl-
nok becsérának 10⁰0-át vagyis 120 kor. és 14 kor.
40 fillért bántapénzül készpénzben vagy az 1881.
évi LX. t.-cz. 42. szakaszában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november hó 1-én
3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapir-
ban a kikialdott kezeihez letenni, avagy az 1881.
LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek
a bíróságnál elleges elhelyezéséről kiállított szab-
ályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Gálszécsen a kir. járásbírósa, mint tkvi
hatóságánál, 1913. évi február hó 5-én.

Irányl.
kir. jbiró.

Millió
euber használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásó-
dás, hurut, közhvény és
szamárköhögés ellen,
a **Kaiser-féle**
Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” véd-
jeggyel.

6100 közjegyzőileg hite-
lesítet bizonyítvány
orvosok és privát
egyénektől tanúsítja a biz-
tos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: **Ehler Gyula**
és **Widder Gyula** gyógy-
szertáiraikban s **Hrabéczy**
Kálmán drogériájában,
Sátoraljaujhely.

Egy 8 HP. erős
benzin-motor, va-
lamint egy hozzá
tartozó cséplőgép
teljesen felszerelve,
alig használt, kifo-
gástalan állapot-
ban szabad kézből
azonnal eladó.

Ureczky Sándor
körjegyző,
Ujszomotor.

Meghívó.

A Magyarországi Munkások
Rokkant és Nyugdíjegylete sá-
toraljaúj helyi 17. fiókja f. é. április
hó 6-án délután 3 óraker tartja
évi rendes közgyűlését
a színház éttermében, melyre az
egylet t. tagjait tisztelettel meg-
hívja

Vilkovszky Kálmán, jegyző.
Hericz Sándor, elnök.

PFEIFFER SÁNDOR
épitész-épitőmester
Sátoraljaúj hely.
Iroda és telep:
Árpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindenemű épü-
letek tervezését és felépítését,
épitkezések művezetését és le-
számolását, **tűzbiztos** gipsz és
vasbeton menyezetek készítését,
minden néven nevezendő **vas-
beton szerkezetek stati-
kai számítását és azok ki-
vitelét;** cement, granitító-terazzó,
keramit, aszbeszt, aszfalt, stb.
burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és
portland cement, homlokzat kö-
por, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez
és kátrány termékekben.

Eladó ház.

A Kossuth Lajos utcában tiz
szobából, spalettás ablakokkal,
fürdőszobával, zárt verenda, be-
tonozott pincze, 10 lóra való
istálló, kocsiszin és egyéb mel-
lékhelyiségekből álló ház szabad
kézből eladó. — Közvetítők ki-
zárva.

Cím: a kiadóhivatalban.

A tolcsvai uradalomban több ezer da-
rab két éves gyökeresített **Ripária Portális**
40 korona árban eladandó.

Uradalmi számtartóság
Tolcsva.

Kowald Péter és Fia

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógóra
BUDAPEST.

Ezen, az országnak közismert, régi fővárosi czége, mint általánosan ismeretes, úgy a

ruhák, függönyök, szőnyegek stb. festését és vegyi tisztítását, valamint galérirok és kézelők mosását és vasalását

a lehető legszebb kivitelben eszközli

Sátoraljauhelyben a czégnek a Rákóczi-utca 38. szám alatt, **Eisenberger Mór** urnál saját felvételi üzlete van, ki is levélbeli megkeresésekre megbízottját házhoz is elküldi.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

SZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,

Budapest, VIII. József-körut 28. (Bérkoesis-utca sarkán),

Budapest, VIII. ker. Ullői-ut 18. sz. alatt állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel 8 órától este 8 óráig. **Bélelti díj nincsen.**

TUNGSTRAM

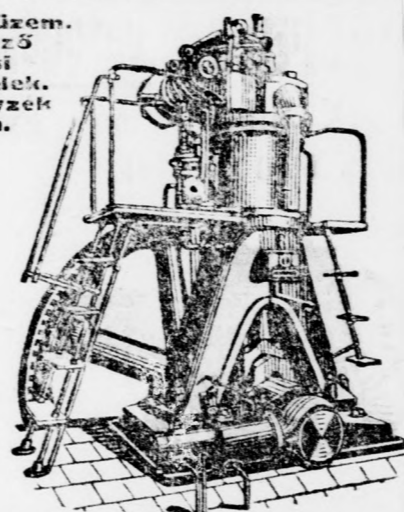
Drótlámpa

huzott dróttal.

Elpusztíthatatlan!

Egyedüli magyar izzólámpa.

Olcsó üzem.
Kedvező
fixelési
feltételek.
Arjegyzet
ingyen.

EREDETI BENZ

DIESEL NYERESZŐ SZIVÓGÁZ MOTOROK

Minden gazdasági és ipari céira, világhírű gyártmány

BENZ Magyar Automobil és Motorgyár Rt.-Társ. Budapest, Központi V. Dorottya-u. 9. Gyár: VII., Ilka-utca 31. sz. Telefon 168-79, és 29-24.

Zemplén-Ladmóczy Mész- és Aggagipar Részvénytársaság Sátoraljauhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak **I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes**

MESZET

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi hirtől pár percnyire, Ladamóczy községtől jóval innen van.

Távirati rendeléseket azonnal eszközölünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzük.

Telefon: a telepen Bodrogszerdahely 1, Sátoraljauhelyben 40.

Zemplén-Ladmóczy Mész- és Aggagipar Részvénytársaság.

Ungvári gránitbánya és csiszológyár

UNGVÁR

Interurbán telefon 113.

Interurbán telefon 113.

Saját gránitbánya

Fekete gránit-siremlékek, szegélyek, sirtedelek, keresztek és épületmunkák stb.

Egyedüli magyar nagyüzem az egész országban.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottságától.

922. szám.
kb. 1913.

Tárgy: A bodrogközi gazdasági vasut céljaira szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárás engedélyezése.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur f. évi 14638/III. szám alatt a fenti tárgyban kelt intézkedéssel Királyhelmezt, Dámózt, Nagytárkányt, Zemplénricset, Nagyczigándot, Kisczigándot, Bodroghalászt, Bodrogolaszi és Sárospatak községek határában szükséges földterületre nézve a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XLI. t. cz. 33-40. §-ai értelmében elrendelvé, a leküldött kisajátítási terv és összeírás 2-2 példányát folyó évi április hó 7-ik napjától f. évi április hó 21-ik napjáig 15 napi közszemlére a fent megnevezett községek község-házánál kitétetni rendelem s e végett a kisajátítási terv és összeírás 2-2 példányát a bodrogközi, tokaji és sárospataki járások főszolgabírának kiadom.

A kisajátítási eljárás határidejéül Királyhelmezt község határát illetőleg Királyhelmezt község házánál való összejövettel 1913. évi április hó 22. (huszonkettő) napjának d. e. 10 óráját, Dámózt és Nagytárkány községek határát illetőleg Dámózt község házánál való összejövettel 1913. évi április hó 24. (huszonnégy) napjának d. e. 10 óráját, Zemplénricset, Nagy- és Kisczigánd községek határát illetőleg Nagyczigánd község házánál való összejövettel 1913. évi április hó 26. (huszonhat) napjának d. e. 10 óráját, Bodroghalászt község határát illetőleg Bodroghalászt község házánál való összejövettel 1913. évi április hó 28. (huszonnyolc) napjának d. e. 9 óráját, Sárospatak község határát illetőleg Sárospatak község házánál való összejövettel 1913. évi április hó 28. (huszonnyolc) napjának d. u. 3 óráját, Bodrogolaszi község határát illetőleg Bodrogolaszi község házánál való összejövettel 1913. évi április hó 29. (huszonkilenc) napjának d. e. 9 óráját és onnan a helyszínére kitűzöm.

A kisajátítási eljárás foganatosítása céljából Thuránszky László vármegyei főjegyző köz. biz. tag elnöke alatt: Dr. Szirmay István vármegyei főügyész köz. biz. tag, továbbá Diószeghy Pál törvhat. biz. tag és Lehoczky Ödön várm. irodatiszt, biz. jegyzőből álló bizottságot kiküldöm.

A bodrogközi, tokaji és sárospataki járások főszolgabírát felhívom, hogy ezen eljárás jelenjenek meg és hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közszemlére történt kitételét és ennek kihirdetését igazoló közszemlére történt kitételét és ennek érdekeltnek kézbesített hirdetmények vétiveit az eljárás alkalmával az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek mutassák be.

Az érdekeltet figyelmeztetem, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket az eljárási határidőig írásban, vagy az eljárás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltet közül senki sem jelenne meg.

Jelen hirdetményt a törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny“-ben egy ízben és a „Zemplén“ című hírlapban három ízben közzétetni rendelem.

Miről Thuránszky László várm. főjegyző biz. elnököt, dr. Szirmay István t. főügyész és Diószeghy Pál törvhat. bizottsági tag — biz. tagokat, a kisajátítási terv és összeírás 2-2 példányának kiadásával a bodrogközi, tokaji és a sárospataki járások főszolgabírát, ezek útján: Királyhelmezt, Dámózt, Nagytárkányt, Zemplénricset, Nagy- és Kisczigándot, Bodroghalászt, Bodrogolaszi és Sárospatak községek előjáróságát, a bodrogközi gazdasági vasut r.-társaság igazgatóságát, a kisajátítási összeírásokban felsorolt összes érdekeltet és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön bizottsági jegyzőt értesitem.

Sátoraljaujhely, 1913. évi március 19-én.

Meczner Gyula s. k.
főispán,
mint a kb. elnöke.

Nagybirtokot

kizárólag Zemplén vármegyében megvételre keresek 4-10,000 holdig. — Részletes leírás és utolsó ár küldendő:

H. J. Arad, postafiók 81.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME
Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett famínőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia“ keményfa butorgyár készítményeinek. Vas- és rézbutor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK.

Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára úgy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk.

Állandóan raktáron tartunk:

Három rétu lószőr madracot, egy ágyba való 50 korona.
" " affrik " " " 15 "

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kivánatra kedvező fizetési módokat nyújtok.

Elsőrendű butorok gyártmányai.

MEGHÍVÓ

az „Első sátoraljaujhelyi paraffin finomító és gyertyagyár részvénytársaság“-nak Sátoraljaujhelyben, 1913. évi április hó 20-án délelőtt 11 órakor a Központi Takarékpénztár helyiségében megtartandó

II-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítői választása.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, az igazgatóságnak a nyereség felosztására, az osztalék mennyiségének és kifizetés idejének megállapítására vonatkozó indítványa, az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény feletti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 8. és 30. §-ainak módosítása.
6. Esetleges szabályszerűen benyújtott indítványok tárgyalása.

Sátoraljaujhely, 1913. apr. 4.

az igazgatóság.

XXX-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tisztá jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyerevénye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 kor. készpénzben.

		Továbbá:	
1 főnyer.	30,000 K. készp.	20 nyer. á 200 K.	4,000 K. készp.
1 "	20,000 " "	40 " " 150 "	6,000 " "
1 "	10,000 " "	100 " " 100 "	10,000 " "
1 "	5,000 " "	200 " " 50 "	10,000 " "
5 nyer. á 1000 K.	5,000 " "	2500 " " 20 "	50,000 " "
5 " " 500 "	2,500 " "	12000 " " 10 "	120,000 " "
10 " " 250 "	2,500 " "	14885 nyer. összesen	475,000 K. készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1913. évi május hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapeston (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

DIÓSZEGHY PÁL és TÁRSA

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCZA 4. SZÁM.

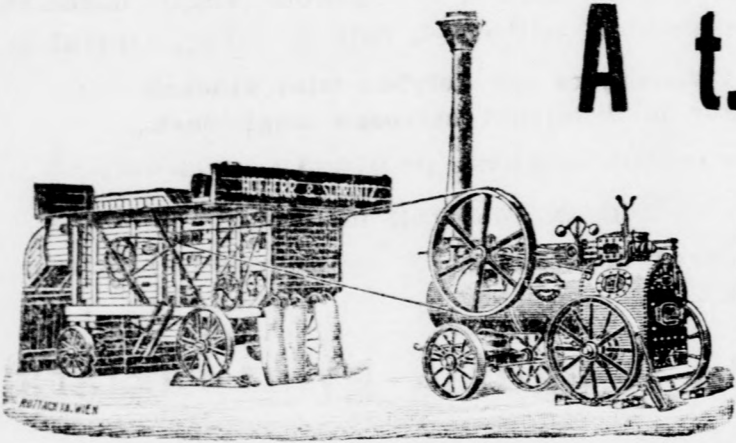
Hofherr—Schrantz és Clayton—Schuttleworth R.-T.

BUDAPESTI GÉPGYÁR ZEMPLEN- ÉS ABAUJVARMEGYEI VEZÉRKÉPVISELETE.

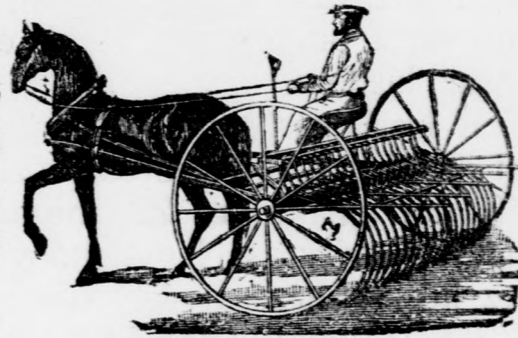
Sürgönyezim: Diószeghyék Sátoraljujhely.

Interurbán telefon szám 112.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

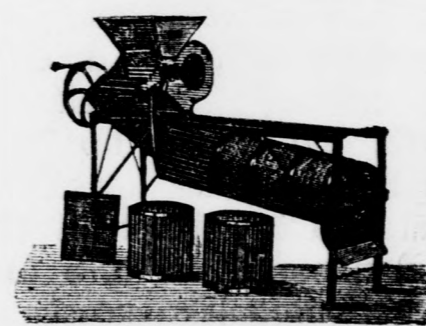
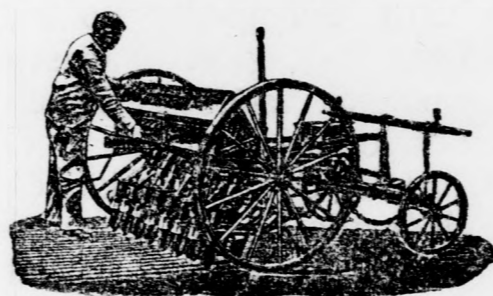
Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönségnek szíves figyelmébe ajánlani, hogy az általunk képviselt kizárólag elsőrendű gézek gyártmányaiból állandóan nagy raktárt tartunk fenn. A gazdaságban szükséges összes gazdasági gépeket és műszaki berendezéseket a legelőnyösebb feltételek mellett szállítjuk.

A Hofherr—Schrantz és Clayton—Schuttleworth gyártmányok mindenfelé a legteljesebb elismeréssel találkoznak.

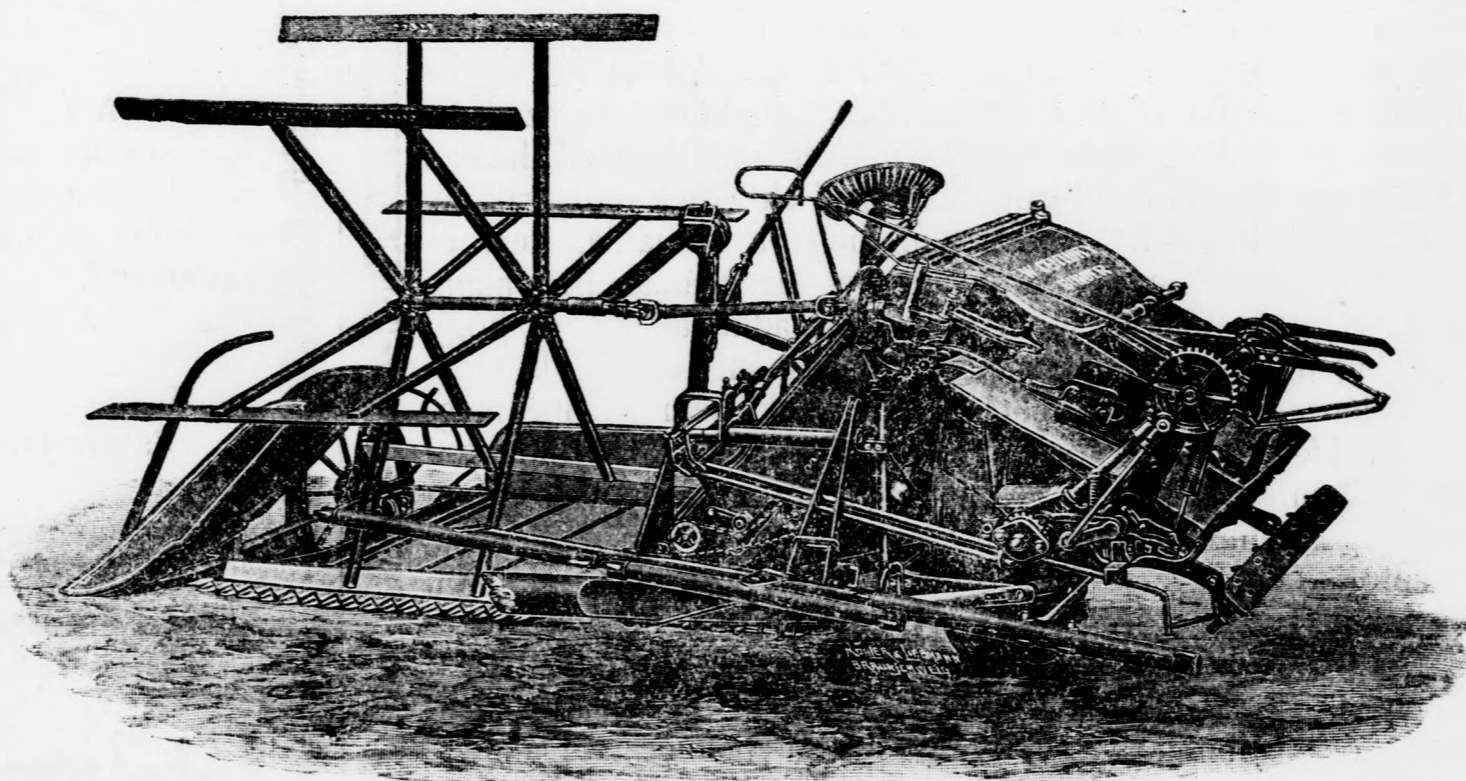
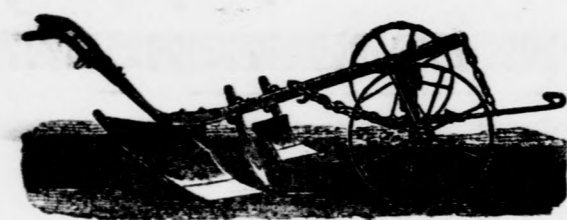
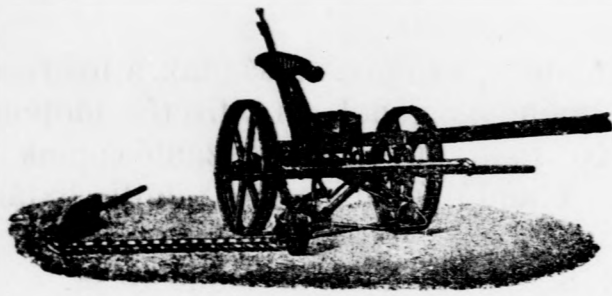
Allandóan raktáron tartunk legfinomabb minőségű gépolajat, hengerolajat. Tovotkenőcsöt, kocsikenőcsöt. Nagy készletünk van zsákokban és ponyvákban. Szalonnát a legolcsóbb árban szállítunk s különös figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek elsőrendű műtrágya készletünket.

Képviseljük: a gróf Larisch-Mönnich-féle karvini szénbányának kizárólagos képviseletét Zemplén-, Ung-, Bereg- és Abauj-Torna vármegyék területére úgy, hogy cséplőgépek, gőzekék, mészégetők, homoktéglagyárak, szeszgyárak, cukorgyárak, gőz malmok, serfőzdek és minden ipari üzem részére a lehető legkedvezőbb feltételek mellett szállíthatjuk a

7900 kaloriás gf. Larisch-Mönnich-féle karvini szenet

Szívesen szolgálunk elsőrendű **porosz szalonkőszén**nel is, melynek házi fűtésre alkalmas volta elismert és a melyet wagonrakományokban szállítunk.

WALTER A. WOOD

legújabb „New-Century“ kéveköto aratógép.

Wood „New-Century“ kéveköto aratógépe a honi viszonyok különös figyelembe vételével lett szerkesztve, miután ezek az ily gépekkel szemben sokkal nagyobb igényeket támasztanak, mint például az amerikai viszonyok. Nálunk, ahol a föld általában véve gondosan van megmivelve és jó erőben tartva, a termények erősebben és nehezebben állanak, az aratógépnek sokkal nagyobb munkaképesség fölött kell rendelkeznie, mint Amerikában. Ezen körülménynek tulajdonítható, hogy a más gyártmányu amerikai kévekötoők nálunk az első és talán még a második évben is még dolgoznak, de minden következő aratásnál és pedig rendszeren a legfontosabb időben mindinkább felmondják a szolgálatot, míg Wood „New-Century“-gépe bizonyos mérvű tisztességes kezelés mellett évek során át javításra nem szorul és mindig egyenlő jól dolgozik, akár az első évben.

Ezen főlényt Wood „New-Century“-kévekötoje egyedül az összes részek jól átgondolt és szolid kivitelének köszönheti; az egyes részek szerkesztésénél mindig szem előtt tartva mint főcél, hogy a gép oly tartós legyen, amennyire csak lehetséges, de azért minden fölösleges súly elkerültessek és a surlódás az elérhető legcsekélyebb mértékre csökkentve legyen, hogy így erőt takarítsunk meg.